

Први потпредседник Владе и министар спољних послова Ивица Дачић учествовао је данас на неформалном састанку Савета безбедности Уједињених нација на високом нивоу под називом „75 година од завршетка Другог светског рата на европском тлу - научене лекције за спречавање будућих катастрофа, одговорност Савета безбедности УН“.

Састанак, који је одржан путем видео конференције, отворили су високи представник ЕУ за спољну политику и безбедност и потпредседник Европске комисије Жозеп Борел, заменик генералног секретара УН Розмари ДиКарло и Тимоти Снајдер, професор историје на Универзитету Јејл.

На скупу су учествовали представници 80 држава, међу њима 45 министара спољних послова из Француске, Немачке, Турске, Пољске, Украјине, Аустрије, Грчке, Бразила, Италије и других држава.

У наставку преносимо иступање у целости:

„Поштовани председавајући,
Уважене чланице Савета безбедности,
Ваше Екселенције,

Поздрављамо иницијативу Естоније за организовање дебате поводом обележавања 75. годишњице завршетка Другог светског рата, једног од највећих ужаса наше цивилизације, чије лекције никако не смемо заборавити.

На самом почетку, дозволите ми да подсетим на размере патње и страдања које је Други светски рат донео тадашњој Југославији, која се по броју жртава у односу на број становника, нажалост, нашла на трећем месту у свету. Највећи сукоб у историји човечанства однео је милион и седамсто хиљада живота у тадашњој Југославији, а убедљиво највећу жртву поднели су управо Срби. У четири ратне године покушано је систематско истребљење припадника мог народа и над њима су чињени најгнуснији злочини. Подсетићу на логоре смрти у тадашњој Независној држави Хрватској, савезнику фашистичке Немачке, у којима су на најокрутнији начин мучени и убијани Срби, Јевреји и Роми. Ипак, из велике патње и страдања родило се и велико херојство, а припадници српског народа, заједно са државама савезницима, успели су да се одупру и победе

окупатора и тиме себе упишу златним словима у историју човечанства, а своје потомке задуже да негују сећање на ово велико страдање, али и на велику победу. Нажалост, сведоци смо да данас постоје тенденције да се она умањи, њен значај релативизује уношењем нових тумачења, па чак и да се злочини доведу у питање. Такав приступ је неприхватљив пре свега због огромне жртве коју су поднели наши преци.

Са поносом истичемо да је тадашња Југославија активно учествовала у оснивању Уједињених нација и била међу првих педесет земаља потписница Повеље УН. Република Србија у свакој прилици истиче да су Уједињене нације данас једнако неопходне као и у времену када су формиране и да њихова релевантност не сме бити доведена у питање. Ипак, сведоци смо повремених прибегавања једностраним мерама и акцијама које подривају и доводе у питање ефикасност мултилатерализма и међународних механизма сарадње.

Нажалост, Србија је осетила погубност оваквог приступа и на свом примеру. Подсетићу вас да је одлука о употреби оружане силе и агресија на СР Југославију 1999. године извршена без сагласности Савета безбедности УН, чиме не само да су повређена суверена права наше земље, већ је и подривен ауторитет Савета безбедности и озбиљно угрожена његова примарна функција. Након тога, једностраним актом којим су привремене институције у Приштини прогласиле независност тзв. Косова прекршена је резолуција СБ УН 1244 и озбиљно угрожена стабилност Републике Србије, али и читавог региона. Подсећам да је Република Србија у потпуности посвећена изналажењу компромисног решења за питање Косова и Метохије. У овом процесу дијалога са Приштином, управо би Уједињене нације и Савет безбедности требало да имају завршну реч.

Даме и господо,

Као представник државе и народа који је поднео огромна страдања и жртве у борби против нацизма и фашизма током Другог светског рата, желим на крају да поручим да сви заједно имамо моралну обавезу да чувамо сећање на поуке овог најразорнијег сукоба у новијој историји, као и да се заједнички супротставимо било каквом покушају релативизације догађаја из Другог светског рата. Само уз помоћ научених лекција из горке прошлости можемо изградити нову, светлију визију будућности засноване на заједничким вредностима слободе, сарадње, разумевања, толеранције и поштовања различитости.

Хвала Вам на пажњи."